

1
FEBRER
22

DILLUNS DE CIÈNCIA: SALUT GLOBAL

Cicle de conferències 2021
18:00 h

STREAMING

Residència d'Investigadors, CSIC-Generalitat de Catalunya
C/Hospital, 64 08001 Barcelona | 93 443 27 59
www.residencia-investigadors.es

En el manifest fundacional de l'Organització Mundial de la Salut el 1948 es va definir la salut com "l'estat de complet benestar físic, mental, social, i no merament l'absència de malaltia o decaïment".

Quan es parla de "salut" cal tenir present que aquesta no ha estat una realitat estàtica, sinó que ha estat un concepte determinat en cada moment per la història. Així, no va ser fins al període comprès entre 1750 i 1900 en què es van anar consolidant conceptes com els de "salut pública" o "higiene social". Aquest llarg procés va propiciar, així mateix, que la protecció i la promoció de la salut pública s'hagin convertit en un dret fonamental i en una aspiració per a tota la Humanitat.

Així, a hores d'ara, la pandèmia del Covid-19 ha fet que la idea de "salut global" adquireixi una dimensió encara més transcendent per la qual cosa en l'actualitat adquireix major rellevància conèixer investigacions en curs com també totes aquelles actuacions que incideixen en el disseny, l'aplicació i la millora del benestar col·lectiu com, per exemple, la interacció entre els models de desenvolupament, els avenços tecnològics o el canvi global.

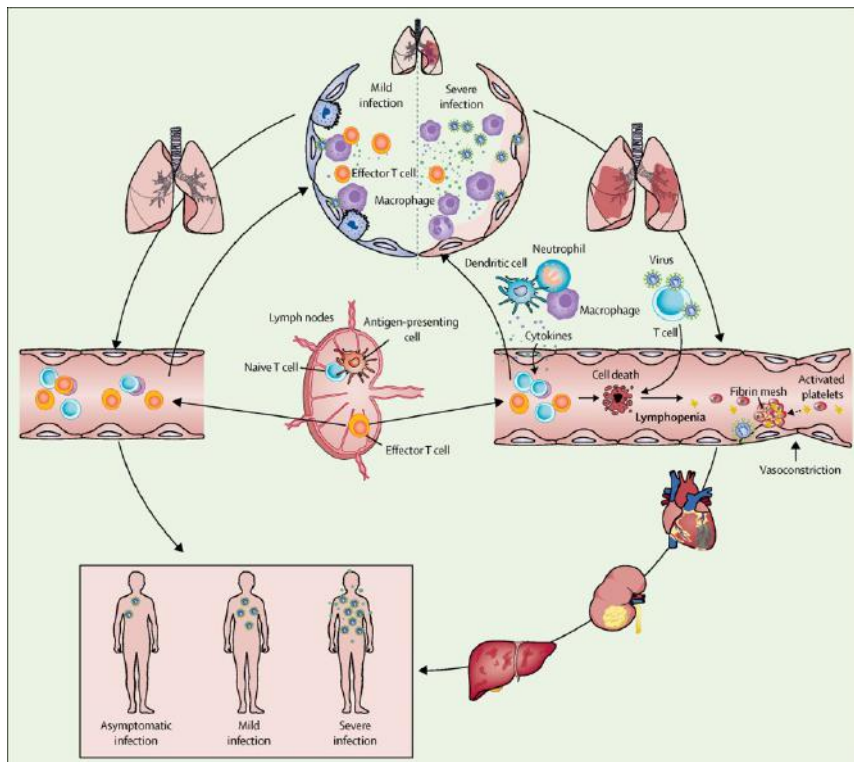
Per tot això, la Residència d'Investigadors dedica el seu nou cicle de conferències "Dilluns de Ciència" durant el curs acadèmic 2020-2021 a aprofundir en el coneixement d'aquest àmbit tan fonamental com és el de la salut col·lectiva.

Dilluns 1 Febrer

18:00h | STREAMING

COVID-19, MOLT MÉS QUE UNA GRIP, MOLT MÉS QUE UNA PNEUMÒNIA

Dr. Timothy Thomson (IBMB - CSIC)

Com passa amb altres virus, SARS-CoV-2 causa danys en aquelles cèl·lules, teixits i òrgans que infecta, no només cèl·lules de l'aparell respiratori, sinó també de cor, fetge, ronyons i el sistema nerviós. A més d'aquests danys directes, molts dels efectes patològics observats es deuen a disfuncions dels sistemes de regulació immune, vascular i de coagulació, induïdes per diverses proteïnes del virus. En aquesta xerrada, presentaré una visió general sobre diversos mecanismes pels quals SARS-CoV-2 produeix conseqüències patològiques tant agudes com persistents. Finalment, consideraré diverses opcions terapèutiques que poden contrarestar aquestes manifestacions patològiques.

SARS-CoV-2 és un coronavirus que es transmet per via aèria, per la qual cosa infecta, en primera instància, a cèl·lules de les vies respiratòries superiors i a cèl·lules pulmonars, causant una pneumònia atípica que pot ser molt greu, o Síndrome Respiratòria Aguda Greu (Severe Acute Respiratory Syndrome, SARS).

Dr. Timothy Thomson és Doctor en Medicina i Cirurgia, Especialista en Immunologia Clínica i Investigador Científic de l'Institut de Biologia Molecular de Barcelona, del Consell Superior d'Investigacions Científiques. Ha desenvolupat la seva carrera científica en els camps d'Immunologia Tumoral, Biologia Cel·lular i Molecular del Càncer, Metabolisme del Càncer i Immunoteràpia Antitumoral. A l'abril de 2020 va decidir bolcar tot el seu esforç i el del seu laboratori en la cerca de teràpies capaces d'atallar la patologia immune i inflamatòria associada amb COVID-19 greu, mitjançant la creació de "novo" i aplicació de plataformes per al descobriment de fàrmacs amb potencial utilitat en aquesta i altres patologies infeccioses i immunes.

Dilluns 8 Febrer

18:00h | STREAMING

VARIABILITAT EN GENS DE RESPOSTA IMMUNE I PREDICCIÓ D'INFECCIÓ GREU PER SARS-COV-2 (ESTUDI INMUNGEN-COV2)

Dra. Anna M. Planas (IIBB - CSIC)

Pot haver-hi diferències genètiques que expliquin la diversa resposta de les persones a la infecció per SARS-CoV-2 ?

Anna M. Planas

Institut d'Investigacions Biomèdiques de Barcelona
Consejo Superior de Investigaciones Científicas

La pandèmia generada pel coronavirus SARS-CoV-2 produeix una resposta clínica molt diversa en les persones afectades, des de persones asimptomàtiques, unes altres amb símptomes de diferent intensitat, fins a pacients amb COVID-19 greu que desenvolupen pneumònia bilateral i insuficiència respiratòria que requereix tractament en UCI, i alguns pacients moren. L'objectiu del nostre estudi és esbrinar perquè les persones responen de forma tan diferent a la infecció.

Partim de la hipòtesi que, més enllà del risc que comporta l'edat avançada i l'existència de malalties cròniques, la resposta pot estar en els nostres gens. Proposem que la variabilitat genètica que existeix en la població contribueix de manera determinant a explicar perquè algunes persones emmalalteixen greument i altres no. En aquesta presentació repassarem algunes troballes genètiques que sustenten aquesta hipòtesi. Esperem que el descobriment de gens implicats en la resposta patològica a la infecció pugui contribuir a identificar dianes moleculars per a nous tractaments.

Dra. Anna M. Planas és llicenciada en Biologia per a la Universitat de Barcelona, va realitzar la seva tesi doctoral a Anglaterra, i posteriorment va realitzar una estada post-doctoral a França. Actualment és investigadora del CSIC on ha centrat la seva labor investigadora en l'estudi de l'ictus, especialitzant-se en la neuroinflamació i la resposta immune. En aquesta pandèmia, ha iniciat una col·laboració amb altres investigadors de diversos Instituts del CSIC i diversos Hospitals per a abordar l'estudi de la COVID-19. La conferència presentarà la recerca que s'està duent a terme des d'aquesta perspectiva.

Dilluns 15 Febrer

18:00h | STREAMING

Una mirada històrica sobre la **pandèmia**.: alguns exemples de com les societats del passat reaccionaven davant d'una catàstrofe epidèmica

Dr. José Pardo-Tomás (IMF-CSIC)

Imatge: Códice Telleriano-Remensis. Pàgina que narra l'epidèmia de cocoliztli de 1544-45 a Mèxic.

Al llarg de la xerrada presentarem diversos episodis d'epidèmies al llarg de la història, alguns més coneguts altres menys freqüentats pels mitjans que en aquests mesos han mirat cap al passat cercant exemples comparables a la pandèmia que patim actualment. En exposar com es va construir el coneixement sobre les causes, les formes de combatre-les i les conseqüències socials, econòmiques i polítiques que se'n derivaren en el passat, la intenció és poder reflexionar sobre similituds i diferències amb la nostra situació actual.

Dr. José Pardo-Tomás és Investigador científic a la Institució Milà i Fontanals de investigació en Humanitats. Doctor en Història per la Universitat de València, ha publicat sobre temes d'història de la medicina i de la ciència a Europa i a Amèrica entre els segles XVI i XX i ha dirigit projectes de recerca, tant a Espanya com a altres centres de recerca d'Itàlia, Estats Units, França, Alemanya, Xile, i Mèxic.

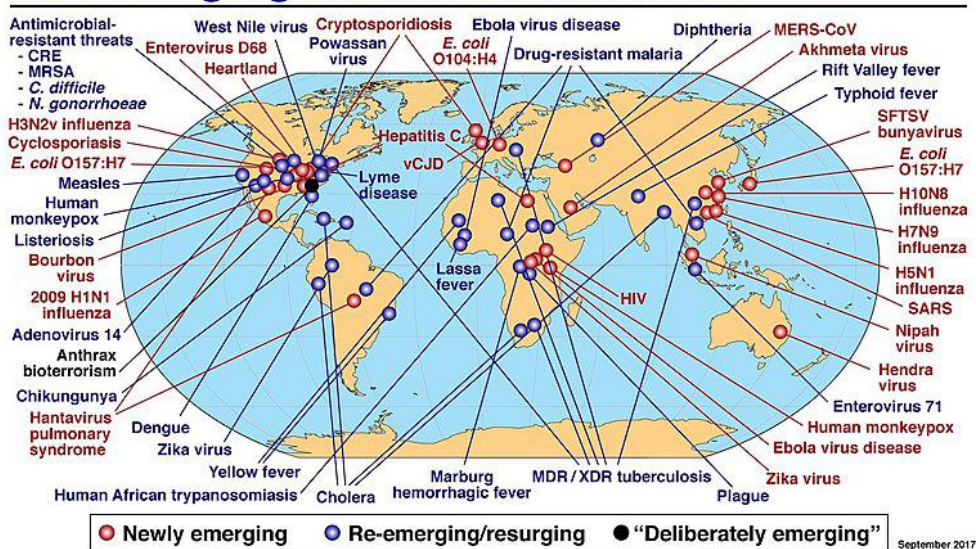
Dilluns 22 Febrer

18:00h | STREAMING

El desafiament de les malalties emergents i la salut global

Dr. Jon Arrizabalaga, Institució Milà i Fontanals (IMF-CSIC)

Global Examples of Emerging and Re-Emerging Infectious Diseases

Conceptualitzades en la dècada de 1990, les anomenades “malalties infeccioses (re)emergents” s’han convertit en un dels grans reptes per a la salut, la seguretat alimentària i el desenvolupament humà a escala planetària. Alhora, estan contribuint decisivament a la configuració del nou paradigma de salut global. S’examina el procés de construcció d’aquesta nova categoria d’afeccions, i es destaquen diversos exemples de l’impacte que algunes pràctiques de la indústria farmacèutica i agropecuària han tingut en el seu desencadenament i disseminació.

Dr. Jon Arrizabalaga és historiador de la medicina i membre del Grup d'Història de la Ciència de la Institució Milà i Fontanals de Recerca en Humanitats (IMF-CSIC, Barcelona). Actualment estudia, en perspectiva històrica, les relacions entre les malalties (re)emergents, la biomedicina i la salut global; i coordina en projecte de recerca finançat, “Acció mèdica humanitària transnacional i innovació tecnològica en espais de confinament (1870-1950)” (PID2019-104581GB-I00).

